

Психофізіологія і психосоматика

Програма курсу «Психофізіологія і психосоматика» спрямована на засвоєння студентами знань про основні механізми програмування, регуляції і контролю найбільш складних форм свідомої діяльності, яка направлена на досягнення цілей, здійснення намірів і реалізацію планів. В центрі уваги перебувають матеріали про головний мозок як орган психічної діяльності, котрий здійснює складні форми відображення дійсності. Достатньо уваги приділяється вивченню нервових процесів, які пов'язані з отриманням, переробкою і збереженням інформації, що надходить із навколишнього середовища. Запропонована програма підкреслює необхідність генетичного, онтогенетичного та соціального підходів до розкриття особливостей поведінки і діяльності людини в ситуаціях, пов'язаних з сприйняттям та оцінкою різноманітних сигналів із зовнішнього середовища.

Вивчення основ психосоматики студентами-психологами важливе для їх наступної практичної діяльності і формування висококваліфікованих кадрів психологів різного профілю і психотерапевтів. Значне місце при вивченні психосоматики займає оволодіння великим арсеналом діагностичних шкал та методик, що спрямовані на виявлення особливостей особистості психосоматичного хворого. Знання психосоматики необхідне для психологів тому, що досить часто психологічні проблеми у професійній, сімейній та інших областях життєдіяльності мають психосоматичний супровід.

Мета курсу – формування у студентів адекватних наукових уявлень про принципи переробки інформації у центральній нервовій системі; нейронні механізми сенсорних процесів, рухів, пам'яті, навчання, функціональних станів и емоцій, мовлення, мислення; про методи психофізіологічних досліджень; ознайомити з сучасними теоретичними уявленнями та практичними напрацюваннями в галузі психологічної діяльності в системі охорони психічного здоров'я.

Предметом психофізіології і психосоматики є:

Психофізіології – вивчення нейронних механізмів психічних процесів і станів, а також дослідження фізіологічних механізмів психічних явищ на макрорівні за допомогою реєстрації об'єктивних показників, таких як ЕЕГ, викликані потенціали, шкірно-гальванічний рефлекс та ін.

Психосоматики – вплив психологічних факторів у розвитку функціональних і органічних захворювань.

Завдання курсу:

Методичні: викласти теоретичні основи та методологічні особливості застосування системного підходу у вивченні психофізіологічних функцій та фізіологічних станів людини.

Узагальнити теоретичні відомості щодо виникнення та перебігу основних психосоматичних захворювань у руслі різних напрямків.

Пізнавальні: дати уявлення про сучасний стан розвитку психофізіології. Викласти основи теорії функціональних систем, теорії нейронних мереж. Сформулювали модульний та детекторний принципи організації нейронів кори великих півкуль. Показати особливості нейронних механізмів вищих психічних функцій людини, керування вегетативними реакціями та функціональними станами мозку та організму в цілому. Показати онтогенез психофізіологічних функцій у нормі та патології.

Обґрунтувати роль та місце психотерапії при лікуванні розладів психосоматичного характеру. Вивчити формування психосоматичних явищ у процесі індивідуального розвитку, знати значення психологічні механізмів утворення симптомів при психосоматичних розладах і роль особистісних чинників у цьому процесі.

Практичні: ознайомити студентів із сучасними методами дослідження психофізіологічних функцій та навчити застосовувати деякі з них на практиці. Сформулювати навички проведення психодіагностичної роботи з пацієнтами з психосоматичними розладами.